

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r: Cyngor

Dyddiad y cyfarfod: 14 Rhagfyr 2023

Teitl: Newidiadau i'r Cyfansoddiad

Pwrpas yr adroddiad: Ystyried y newidiadau i'r Cyfansoddiad
Er Penderfyniad

Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet: Y Cyngorydd Matthew Vaux, yr Aelod Cabinet dros Bartneriaethau, Tai, y Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu a Diogelu'r Cyhoedd

Cefndir:

Cyhoeddir y Cyfansoddiad ar wefan y Cyngor, ac mae'n ddogfen fyw. Awdurdodir y Swyddog Monitro i wneud mân newidiadau i'r Cyfansoddiad, a'i ddiweddarau yn ôl yr angen. Mae fersiwn gyfredol Cyfansoddiad y Cyngor (19/7/23) wedi'i chyhoeddi ar y wefan: <https://www.ceredigion.gov.uk/media/9960/cyfansoddiad-cym.pdf>

Yn fwyaf diweddar, cymeradwyodd y Cyngor newidiadau i'r Cyfansoddiad ar 13 Gorffennaf 2023. (cofnodion y cyfarfod– [Cofnodion y Cyngor 13.7.23](#))

Cynhaliwyd cyfarfodydd o Weithgor Trawsbleidiol y Cyfansoddiad ar 26 Medi 2023 a 14 Tachwedd 2023 ac yn ystod y cyfarfodydd hynny, cafodd y newidiadau a gyflwynir yn yr adroddiad hwn eu hystyried a'u cymeradwyo.

Y sefyllfa bresennol

Newidiadau arfaethedig i'r Cyfansoddiad

Mae'r holl newidiadau wedi'u crynhoi isod ac maent i'w gweld yn yr atodiadau ar ffurf newidiadau wedi'u tracio.

1) Rhan 2 – Erthyglau'r Cyfansoddiad

Erthygl 6

Pwyllgorau Trosolwg a Chraffu

6.3.2.7.7: Ychwanegu - Galwadau gan Gyngorydd i Weithredu

Erthygl 8

Pwyllgor y Gwasanaethau Democrataidd – diwygio'r cylch gorchwyl

Erthygl 9.1 – Pwyllgor Moeseg a Safonau –Cylch Gorchwyl

Nodi y dylai'r Is-gadeirydd fod yn aelod lleyg.

Erthygl 9.2 Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio – diwygio'r Cylch Gorchwyl

Nodi y dylai'r Is-gadeirydd fod yn aelod lleyg.

Erthygl newydd - 9.3 Pwyllgor Ymddiriedolwyr Elusennau

- Cylch Gorchwyl
- Is-gadeiryddion – newid i'r drefn o ran pleidleisio
- Cworwm – rhaid i 3 o'r 10 aelod fod yn bresennol

Cyd-bwyllgor y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol

Ychwanegu Erthygl 16

2) Rhan 3 – Cyfrifoldeb dros Swyddogaethau'r Cyngor

Mân newidiadau yn y fersiwn Saesneg e.e. defnyddio'r geiriau 'Chair' a 'Vice Chair' yn lle 'Chairman' a 'Vice-Chairman' wrth gyfeirio at y Pwyllgor Ymddiriedolwyr Elusennau.

Rhan 3.2 (Tabl 2) – Cyfrifoldeb dros Swyddogaethau'r Cyngor

Ychwanegu paragraff newydd – Paragraff 26:

Swyddogaethau o ran Adran 108 – Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

- a) Adran 91 (a) adroddiad hunanasesu
- b) Adran 91(8) ymateb i'r argymhellion ynglŷn ag adroddiad

b)S91(8) - ymateb i adroddiad ar asesiad perfformiad gan banel;

c)S92(1) - penodi panel asesiad perfformiad;

d)S93(1) - ymateb i argymhellion ynglŷn ag ymateb i adroddiad ar asesiad gan banel

e)S93(5) - ymateb i argymhellion ynglŷn ag ymateb i adroddiad gan banel;

f)S96(1) - adroddiadau Archwilydd Cyffredinol Cymru: ymateb i argymhellion gan Archwilydd Cyffredinol Cymru,

g)S96(5) - ymateb i argymhellion ynglŷn ag ymateb i Archwilydd Cyffredinol Cymru,

h) S102 - cais i Weinidogion Cymru am gefnogaeth a chymorth

Rhan 3.3 Tabl 3 -

Pwyllgor y Gwasanaethau Democrataidd – cyfeiriad at y cynllun peilot o bell
Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio - cyfeiriad at y cynllun peilot o bell
Pwyllgor Ymddiriedolwyr Elusennau – tabl newydd

Cynllun Dirprwyo i'r Swyddogion

Rhan 3.5 Dogfen G – Swyddog Arweiniol Corfforaethol -Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd

Ychwanegu Cynhyrchion Plastig Untro at y tabl o dan Ddeddf Diogelu'r Amgylchedd (Cynhyrchion Plastig Untro) (Cymru) 2023.

Dogfen K – Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Dysgu Gydol Oes - swyddogaethau wedi'u hadolygu

Dogfen J – Swyddog Arweiniol Corfforaethol - Porth Cynnal - Ymyrraeth wedi'i Thargedu

- Newidiadau o ran Llesiant Gydol Oes

3) Rhan 4 Rheolau Gweithdrefnau

Rheolau Gweithdrefnau Contractau

Dogfen G Derbyn Tendrau / y Fframwaith- diweddarau paragraff 18.2

4) RHAN 5- Codau a Phrotocolau

Dogfen O Diweddarau'r protocol o ran E-ddeisebau

Dogfen P Diweddarau rolau a chyfrifoldebau Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol

Dogfen R: Protocol ar gyfer mynychu cyfarfodydd yr Awdurdod Lleol a darllediadau electronig

5) Rhan 6 – Strwythur Rheoli -

Wedi'i ddiwygio

6) Rhan 7- Adran 4

Cyd-bwyllgor Corfforedig Canolbarth Cymru - Y sawl fydd yn cynrychioli'r Cyngor ar yr Is-bwyllgorau

Cyd-bwyllgor y Gwasanaeth Mabwysiadu Cenedlaethol;

Ychwanegu tabl newydd

CYNNIG

Cynigir bod y Cyngor yn cymeradwyo'r newidiadau i'r Cyfansoddiad fel y cânt eu nodi yn Atodiadau 1-10

**Llesiant
Cenedlaethau'r
Dyfodol:**

A gwblhawyd Asesiad Effaith

Integredig? Naddo

Os naddo, nodwch pam

Crynodeb: Nid yw'r adroddiad hwn yn ymdrin â newid mewn polisi na strategaeth.

Hirdymor:

Cydweithio:

Cynnwys:

Atal:

Integreiddio:

Argymhellion:

Argymhellir bod y Cyngor yn gwneud y canlynol:

1. Cymeradwyo'r newidiadau i'r Cyfansoddiad (**Atodiadau 1 – 10**); a

2. Awdurdodi'r Swyddog Monitro i ddiweddarau Cyfansoddiad y Cyngor i adlewyrchu'r newidiadau uchod.

Rhesymau dros yr argymhellion:

- Er mwyn cadw at y ddeddfwriaeth
- Er mwyn sicrhau bod y Cyfansoddiad yn addas i'r diben

Trosolwg a Chraffu: Ddim yn berthnasol
Fframwaith Polisi: Y Cyfansoddiad

Blaenoriaethau Corfforaethol: Ddim yn berthnasol

Goblygiadau o ran Cyllid a Chaffael: Dim
Goblygiadau Cyfreithiol: Os na chyflwynir y newidiadau hyn, ni fyddwn yn cydymffurfio â'r gofynion deddfwriaethol na'r canllawiau statudol.

Goblygiadau o ran staffio: Dim

Goblygiadau o ran Eiddo / Asedau : Dim

Risgiau: Heb y newidiadau hyn, ni fydd y Cyfansoddiad yn cael ei ddiweddarau ac ni fydd yn addas i'r diben.

Pwerau Statudol: Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021: <https://www.legislation.gov.uk/cy/asc/2021/1/contents/welsh>
Deddf Etholiadau 2022: <https://www.legislation.gov.uk/cy/ukpga/2022/37/contents>

Papurau Cefndir: Adroddiad i'r Cyngor – 13 Gorffennaf 2023 a Chofnodion y Cyfarfod: [Cofnodion Cyfarfod y Cyngor 13.7.23 \(ceredigion.gov.uk\)](https://www.ceredigion.gov.uk/cy/cefnodion-cyfarfod-y-cyngor-13-7-23)

Atodiadau: Atodiadau 1-10

Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Elin Prysor – Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Cyfreithiol a Llywodraethu (a'r Swyddog Monitro)

Swyddog Adrodd: Elin Prysor

Dyddiad: 14.12.2023

